

Quina projecció de futur podem donar a l'Àrea Funcional de Muntanya de l'Est dels Pirineus?

Maria UBACH i FONT

Senyora presidenta de la SAC, estimada Àngels,
Distingides autoritats,
Senyores i senyors,

L'Àrea Funcional de Muntanya Est ja és una realitat en el programa Poctefa 2021-2027.

És el fruit de nombrosos mesos de treball intens i de negociacions que s'han dut a terme en el marc de les reunions de la CTP, en particular sota la presidència de Catalunya (2020-2021) i ara sota la presidència del País Basc.

Cal dir que durant tot el procés de negociació les autoritats de Catalunya, d'Occitània i d'Andorra han aportat el seu ple suport per aconseguir la creació de l'Àrea Funcional de Muntanya Est.

Aquesta nova àrea funcional permetrà implementar l'objectiu polític 5 del programa Interreg Poctefa 2021-2027 és a dir:

“Una Europa més prospera als ciutadans, fomentant el desenvolupament integrat i sostenible de tots els tipus de territoris i les iniciatives locals”.

L'Àrea Funcional de Muntanya Est serà el millor instrument que ajudarà a transformar i adaptar el nostre territori i també donarà resposta a les necessitats del territori, a les deficiències assenyalades per la pandèmia de la covid-19 i a les exigències globals com és la lluita contra el canvi climàtic.

L'Àrea Funcional de Muntanya Est comprèn diferents porcions territorials de la comunitat autònoma de Catalunya (Vall d'Aran, Pallars Sobirà, Pallars Jussà, Alta Ribagorça, Alt Urgell, Cerdanya, Berguedà, Ripollès, Garrotxa i el massís pirinenc de l'Alt Empordà); de diferents comunes franceses del departament dels Pirineus Orientals (Communautés de Communes des Pyrénées Catalanes, des Pyrénées Cerdagne, del Conflent Canigou, de l'Agly Fenouillèdes, de Haut Vallespir, de Vallespir et Albères-Côte Vermeille-Illibéris); comunes

franceses del departament de l'Alta Garona (Comminges-Pyrénées incloent la Communauté de Communes Cagire-Garonne-Salat, la Communauté de Communes des Pyrénées Haut-Garonnaises i la Communauté de Communes Cœur et Coteaux du Comminges), així com la totalitat del territori del departament de l'Arieja i del Principat d'Andorra.

La interacció entre les institucions, entre els actors socioeconòmics (públics i privats) i la ciutadania serà un requisit per establir projectes i esdevindrà un eix vertebrador indispensable per fomentar la prosperitat de la zona que compartim.

Les prioritats de la política exterior del Govern del Principat d'Andorra són la negociació de l'acord d'associació amb la Unió Europea, promoure la cooperació amb els nostres estats veïns i amb els estats de la Unió Europea, obrir Andorra al món i defensar els principis del multilateralisme en els organismes internacionals però també i sobretot impulsar la cooperació transfronterera.

El Govern andorrà aposta de manera decidida a favor de la cooperació de proximitat sobretot arran de la crisi sanitària global del 2020-2021 que va exposar la fragilitat d'Andorra i va posar en evidència la interdependència d'Andorra amb les regions veïnes.

La cooperació transfronterera es tradueix a través del diàleg fluid i constant que mantenim amb la regió d'Occitània i amb la Generalitat de Catalunya.

Les trobades d'alt nivell són regulars. Recordem la trobada entre el Cap de Govern i el President de la Generalitat de Catalunya el passat mes de febrer a Andorra i la trobada, al juliol, entre el Cap de Govern i el Prefecte d'Occitània així com amb la Vicepresidenta de la regió d'Occitània encarregada de l'Ensenyament Superior, Recerca, Europa i Relacions Internacionals, a Tolosa.

Aquestes reunions d'alt nivell permeten fer un punt de situació del full de ruta de cooperació entre Andorra i les nostres dos regions veïnes en els diferents àmbits.

Voldria destacar en particular el recent *Acord sobre la resiliència climàtica i la viabilitat de les carreteres nacionals 116, 20, 320 i 22*, que té per objectiu millorar la connexió entre els nostres dos territoris i en particular entre els Pirineus Orientals i Andorra, amb la participació financera dels governs francès i andorrà, que va signar el Cap de Govern, Xavier Espot, amb el Primer ministre francès, Jean Castex al mes d'abril passat.

Els projectes de cooperació que treballem amb Occitània i Catalunya en els àmbits de l'agricultura, el medi ambient, l'educació, o les infraestructures tenen vocació d'esdevenir un projecte Poctefa, i un exemple precís n'és el projecte Sapyra de millora de la seguretat de la carretera nacional 20 que es va dur a terme en la programació Poctefa 2014-2020, al qual Andorra també va fer una aportació financera.

La cooperació transfronterera també es tradueix a través de la participació activa d'Andorra a la Comunitat de Treball dels Pirineus (CTP) i en aquest sentit, treballarem per informar i motivar les entitats andorranes a presentar-se a projectes de la nova programació Poctefa 2021-2027.

La nova àrea funcional permetrà realitzar projectes concrets en els àmbits de la salut, el mercat laboral, el transport o l'educació, projectes que permetin millorar la qualitat de la vida dels nostres ciutadans i crear sinergies entre els territoris amb qui compartim les problemàtiques inherents al massís pirinenc.

El fet que a partir d'ara puguem comptar amb un instrument més com a eina facilitadora dels intercanvis i mecanisme de promoció de la cooperació interregional, molt més centrada territorialment i amb objectius específics i polítiques concretes, suposa per a Andorra i per als territoris veïns una molt bona notícia i una oportunitat única.

El Principat d'Andorra participa en els fòrums internacionals però no oblida les seves capacitats reals i té molt present allò del *think global, act local*.

Andorra es posa a disposició dels territoris veïns i de la CTP per promoure els projectes estratègics a escala internacional, gràcies a la seva presència en els organismes internacionals dels quals forma part.

El 2019, a iniciativa d'Andorra, la coordinadora de l'Observatori Pirinenc sobre el Canvi Climàtic, que és una iniciativa transfronterera de cooperació de la CTP en matèria de canvi climàtic, va ser convidada a participar a les Nacions Unides en l'esdeveniment *Enfrontar el canvi climàtic a la regió dels Pirineus*.

Posteriorment, en el document intitulat *Desenvolupament sostenible en les regions de muntanya*, publicat per les Nacions Unides, es menciona l'OPCC.

Aquest any 2022 celebrem l'Any internacional per al desenvolupament sostenible de les muntanyes.

Des del Govern treballem conjuntament amb l'Aliança de les Muntanyes de la FAO per donar una veu a les zones de muntanya i incloure-les en l'agenda de les Nacions Unides.

Esperem que el treball que puguem desenvolupar els propers anys en el marc de l'Àrea Funcional de Muntanya Est esdevingui un model que puguem exportar i pugui ser útil per a altres regions transfrontereres de muntanya.

Per acabar voldria agrair a la SAC haver provocat aquest intercanvi en el marc de la Diada Andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu i haver permès que avui els actors principals d'aquesta nova Àrea Funcional de Muntanya Est siguin presents aquí a Prada.

Formulo el desig que puguem treballar en el marc de la nova programació Poctefa 2021-2027 per fer projectes que siguin beneficiosos per als nostres territoris i per als nostres ciutadans amb la clara voluntat d'enfortir encara més els vincles que ens uneixen.

Moltes gràcies.

Maria Ubach i Font,
Ministra d'Afers Exteriors d'Andorra